

3 Zapojení žáků do vzdělávání na dálku

Zásadní otázkou, na kterou Česká školní inspekce hledala odpověď, byla skutečnost, zda se podařilo do distančních forem vzdělávání zapojit všechny žáky, jaký podíl žáků udržuje on-line komunikaci se svými učiteli a jakými způsoby je udržován kontakt s žáky, kteří z různých důvodů on-line nejsou.

Po třech týdnech od zákazu fyzické přítomnosti žáků ve vzdělávání existoval již výrazný podíl škol, které navázaly pravidelnou komunikaci se všemi svými žáky. Více než třetina škol (35 %) zajistila on-line vzdělávání v nějakém rozsahu pro všechny žáky své školy. Míra zapojení žáků souvisela s jejich vybavením digitální technikou, možnostmi připojení a u některých žáků také s mírou ochoty zapojit se do vzdělávání na dálku včetně ochoty jejich rodin podporovat je v distančním vzdělávání.

3.1 Zapojení žáků neúplných základních škol

Těmto vlivům odpovídá i vysoký podíl neúplných základních škol, tedy základních škol pouze s prvním stupněm, kterým se podařilo do distančního vzdělávání zapojit všechny žáky (43 % škol). Pro zajištění on-line komunikace tyto školy svým žákům často zapůjčily digitální techniku, a to buď těm žákům, kteří neměli vybavení pro on-line připojení, nebo těm, kteří mají více sourozenců, a tím pádem omezený přístup k digitální technice.

Ve spolupráci se zřizovatelem škola zajistila jedné sociálně velmi slabé rodině přístup k internetu zdarma. Ve škole zapůjčili rodičům tablety i s připojením.

Bez on-line komunikace se školou bylo asi jen 11 % žáků těchto škol. Ti byli většinou zapojováni do vzdělávání jinými způsoby, které jsou popsány dále v textu. Kreativní přístup pedagogů a vedení škol vedl k minimalizaci počtu žáků prvního stupně, kteří by do vzdělávání na dálku nebyli vůbec zapojeni (podle odhadu ředitelů se nepodařilo vůbec zapojit jen asi 0,5 % žáků).

Pro zapojení žáků se sociálním znevýhodněním využívají školy asistenty pedagoga nebo i pomoc neziskových organizací.

Škola aktivně využívá v distančním vzdělávání asistenty pedagoga. U žáků ze slabších sociálních skupin zajišťují fyzické předávání úkolů. U žáků s odlišným mateřským jazykem individuálně pomáhají přímo v rodinách. Škola spolupracuje s neziskovou organizací Cheiron T v Táboře při oslovování žáků se sociálním znevýhodněním.

Školy žákům umožňují získávat podklady k vzdělávání na dálku jinými cestami, včetně zapojení dalších partnerů do podpory vzdělávání.

Škola žákům I. stupně, kteří to potřebují, tiskne pracovní listy, které společně s osobními vzkazy žákům předává prostřednictvím schránky v místním obchodě (předávání funguje i obráceně). Úkoly jsou každé pondělí v tištěné formě vhazovány všem žákům do schránky (škola má jen 26 žáků, doručují učitelky), vypracované úkoly jsou vráceny do školní schránky (doručí zpravidla rodiče). Škola zřídila knihovnu pro ukládání všech materiálů pro žáky, aby si nemuseli rodiče dokumenty tisknout doma. Zároveň poskytuje vzdělávací materiály i pro předškoláky, kteří se také mohou dobrovolně zapojit. Rodiče žáků, kteří nemají přístup k tiskárně, mohou po dohodě ředitelky školy se starosty obcí, pro něž je škola školou spádovou (jde o šest obcí), využívat tiskárnu na úřadech obcí.

Základní školy jen s prvním stupněm, jimž se nedařilo zapojit některé žáky, často jako důvod uváděly problémy v komunikaci se zákonnými zástupci.

3.2 Zapojení žáků úplných základních škol

Podíl úplných základních škol, kterým se podařilo zapojit všechny žáky, byl ve srovnání s neúplnými základními školami méně než poloviční (21 %). Bez on-line komunikace se školou bylo asi 16 % žáků těchto škol, i ti však byli zapojováni do vzdělávání na dálku jinými způsoby. Hlavním důvodem, kvůli kterému žáci těchto škol nebyli zapojeni do on-line vzdělávání, byla nemožnost přístupu k počítači nebo chybějící připojení.

Na základě výpovědí ředitelů lze odhadnout, že celkový podíl nezapojených žáků na úplných základních školách činí zhruba 0,7 %. Výraznější vliv na zapojení žáků do vzdělávání na úplných základních školách oproti základním školám